

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előtti
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereske-
dők és gyárosok külön árkedvezmény-
ben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

A borhamisítók ellen.

Bölcsen intézkedett a törvényhozás, midőn a „mest-
terséges borok készítésének és azok for-
galomba hozatalának tilalmazásáról” szóló
1893. évi XXIII. törvényeket megalkotta és a bor-
termelést vette védelmébe.

És bölcsen intézkedett a végrehajtó hatalom és en-
nek különösen földmivelségi, pénzügyi, belügyi és
kereskedelmi közeg, midőn a törvény magyará-
zata és végrehajtása tárgyában mindenre kiterjedő,
részletes rendeletet hozta meg, melylyel a magyar bort
és bortermelést védő törvény tényleg élő betűvé válik
és testet ölt.

Szükségessé tette a törvényhozásnak és a kormányzó
hatalomnak a magyar borok védelme tárgyában kelt
intézkedéseit az utóbbi időknek azon szomorú tapaszt-
alata, hogy már alig létezik nálunk bortermő vidék,
hol a borhamisítást iparszerűleg ne üznék, mert a lel-
ketlen kufarok, kiknek a bármilyen meggazdagodás
egyedüli dogmájuk, az igen olcsó és vegyítésre igen
alkalmas gyenge olasz boroknak ártalmas anyagokkal
való vegyítése és jó hangzású jelzővel forgalomba
hozatala által a verseny legyőzésével mintegy ösztö-
keltetnek arra, hogy lelkiismeretlenül bort hamisítsa-
nak és anyagi javakhoz jutni iparkodjanak.

A legutóbbi idők számos példája igazolja, hogy újabb
törvényhozásunk egyik legszükségesebb, leghasznosabb
cselekménye a borhamisítók üldözése, és örömmel jelez-
hetjük, hogy a törvény végrehajtása is most megfe-
lelő, cselekvő. A napokban Darányi Ignác
földmivelségi miniszter a képviselőház nyílt ülésén
egy interpellációra adott válaszában a ház egyhangu
helyeslése közben jelentette ki, miszerint a törvényt
a legszigorúbban fogja végrehajtatni. És hogy kijele-
ntése nem volt üres ígérlet, igazolják a pécsi, ko-
lozsvári, krakkói esetek, hol az illetékes közegek
a törvény rendelkezéseit erélyesen végrehajtották, és
igazolják továbbá az országsgazda és tereken lelkiismeret-
es munkálkodást kifejtő borellenőrző bizottsá-
gok, hatóságok.

A törvény végrehajtásával megbízott tényezők tehát
kötelességeiket pontosan teljesítik, és teljesítik nálunk
Alsófehér vármegyében is. Mindnyájan tudjuk, hogy
megalakítvák nálunk is a borellenőrző bizottsá-
gok, működnek lelkiismeretesen, és működésüknek

megvan a látható eredménye is: elég e tekintetben talán,
ha felhozzuk a számos eljárást, amely vármegyészerte a
gyanus borok árusítói ellen folyamatba tetetett, a hoz-
zott ítéleteket, a krakkói bor-denaturálást és több hely
borkészleteinek központi kiküldött vegyész általi meg-
vizsgálását. Ezek, azt hisszük, eléggé igazolják, hogy
megyénkben eléggé üldözik a borhamisítókát.

De, mint minden törvény, ugy ez is, hogy teljesen
bevaljon és az ígert eredményeket meghozza, számít a
társadalom támogatására is, annál inkább, mert leg-
drágább kincsünket, egészségünket oltalmazza. Mi-
nél kevesebb a hamis bor, annál kevésbé vagyunk ki-
térve annak, hogy a bor élvezetével egészségünket kocz-
káltassuk. Mindnyájunknak kötelessége tehát, hogy a
hatóságokat nehéz teendőikben támogassuk. Ha érte-
sünkre jut, ha tapasztaljuk, hogy hamis bor készül,
vagy árusítatik: ott a hatóság, hozzuk tudtára, vezet-
sük azt a nyomra és legyünk segítségére a lelketlen
hamisítók megfékezésében.

Ha ezt megteszük szolgálatot teszünk hazánknak,
embertársainknak, saját magunknak, és elrendjük azt,
hogy a magyar bor megint tisztán, élvezhető állapot-
ban kerül forgalomba és nem félhetünk attól, hogy
amit borként élvezünk, az ártalmas, semmit nem érő
vegület.

Országgyűlés.

A tisztelt ház tárgyal és obstruál tovább. A tör-
vényhozásnak most az a legfontosabb, legéletbevágóbb
kérdése, vajjon Rakovszky István mentelmi jog-
gán esett-e sérelem vagy sem? Istenem, mily boldog
ez az ország, melynek képviselői napokig tárgyalhat-
nak a felett: vajjon a rendőrkapitány mérges arccal,
vagy mosolygva beszélt-e a híres széloló Rakovszkyval.

Az ellenzék, mely nagyhangú frázisaival tele kürtöli
az országot, hogy neki a haza sorsa fekszik szíven
és a haza boldogulásán dolgozik mindig, de mindig,
ugy látszik, Rakovszky mentelmi jogának firtatásában
találja fel azon módot, melylyel Magyarországot bol-
doggá teheti; előtte ez a legfontosabb dolog és napo-
kig tárgyal a felett, míg a legéletbevágóbb kérdések
ott hevernek a ház asztalán és az ország bizonytalan
jövőjének tudatával lázban van, megbénítva erejében
egy oly kisebbség által, mely feledve fontosabb köte-

lességérzetet, személyeskedésből akadályozza az alkot-
mányos élet egészséges lüktetését.

Csoda-e tehát, hogy kiváló férfiak, kiknek az ország
dolga szívében fekszik, elkedvetlenednek ez állapotok-
kon és amintsem hogy a nagy világ előtt az ellenzék
által kompromitált magyar alkotmányos életben szem-
élyük is szerepeljen, ez egészségtelen állapotokban
a közelet aktív szereplésétől visszavonulni ohajtanak?
Igy beszélnek ma a politikai világban Szilágyi
Dezső házelnök és Josipovich Imre horvát
miniszter lemondásáról.

Ha e szállongó hírek, különösen Szilágyi lemondása,
megvalósulnának, nagy csapás volna ez a magyar alkot-
mányos életre. Szilágyi Dezső politikai szereple-
lése sokkal ismertebb, semmint hogy azt külön meg-
méltányolni kellene; oly oszlopos tagja ő magyar közle-
tünknek, hogy ha őt most elveszítjük, ha megmérhe-
tetlen kár származik ebből politikai közéletünkre,
kérjük: kiket ér első sorban ezért a felelősség? Nem
mást, mint a híres ellenzék, mely mostani mű-
ködésével mind alássa, megsemmisíti azt, amit 30 éves
alkotmányos életünkben nehezen kivívva sikerült s
arra szorítja a kormányt, hogy az ország életét tartva
a legfontosabb kötelességnek, vagy lemondjon, vagy oly
módon kormányozzon, melyet csak a rendkívüli hely-
zet menthet ki Mindkét eset súlyos megrendítése az
alkotmányos életnek, mert a kisebbség terrorizmusának,
az alkotmányos jogokkal való visszaélésének a követ-
kezménye, még pedig olyan, mely súlyos praecedensül
fog szolgálni, ha csak kellő orvoslásról nem fogunk a
maga idejében gondoskodni.

Legfelsőbb kitüntetések.

Az ő Felsége uralkodói jubileuma napján megjelent
hivatalos lap négy olyan kitüntetést közöl, melyek
minket alsófehérvármegyeieket közelebből érdekelnek
és közönségünk körében általános örömet és közmeg-
elégedést keltenek.

A hivatalos lap december második 278-ik száma
a következőket hozza:

Személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes
vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm elő-
terjesztésére a magyar szent korona országainak yörös-
kereszt-egylete körül szerzett érdemek elismerésül:

TÁRCZA.

Feleségem sirjánál.

Sűrű őszi ködben sirhantodnál állva,
Egyszerű fejfádra fejemet lehajtvá:
Könyeim hullanak le a nyirkos földre,
Mely alatt te nyugszol, mely beföld örökre.

Amint ottan állok búsan elmerengve,
Bánatomnak húrja megrezdül szívembe';
Roskadoz a lelkem, nehéz elviselnem,
Hogy én tovább éljek képeddel szívemben.

Elvesztett reményem, eltem boldogsága,
Hiába kereslek, — e sirba van zárva.
Epedő szívemmel utánad kesergek,
Elásott kincse te, megtört életemnek!

Hiába kereslek, kutatok utánad
Itt a földön és ott, hol csillagok járnak;
Könyeim záporként hullanak éretted,
Oh mért nem nyughatom én is ott melletted!

Kereslek szobádban, hideg nyoszolyádban,
Várom szellemedet éjfél órában;
Eljön a sötét éj, elmúlik az éjféli,
Téged még láthatni, szívem mégis remél.

Oh jöjj fel még egyszer hideg sirhalmodból,
Egyetlen szerelmem kelj fel hamvaiddból!
Elmondhassom néked szívemnek bánatát,
Az árván hagyottnak hallhassad panaszát.

Hiába kereslek, nem látlak sehol sem!

Haza térek újra, sírok keservesen;
És addig siratlak, elveszett életem,
Mig a fájdalomtól megreped a szívem.

És ha majd meghalok, melléd temessenek,
Részemre más helyet ne is keressenek;
Hantunkra boruljon szomorufűz lombja,
Dalos fülemüle búsan zengjen rajta!

Zahumenszky István.

A villamosság királya.

— Világfelforgató találmány. —

A villamosság királya — ezt a nevet kapta a chi-
cagói világkiállításon Tesla Miklós, az angol Star pedig
1892-ik évi egyik számában a tudományok oroszánjának
keresztelte el őt, pedig az angolok nem igen dob-
bálódznak a szuperlatívuszokkal, Amerikában pedig az
elektromosság szakferfiái meglehetősen tekintélynek örül-
hetnek az egész világ előtt. Már eddig is egész iro-
dalom foglalkozott angol, francia, magyar, német,
szerb nyelven az ő kiváló villamos találmányaival. Már
1889-ben legalább ötven szabadalma volt különféle
motorokra, a villamosság transzformációjára különböző
villamos gépekre, lámpákra, regulátorokra, termomagne-
tikus motorokra s egyéb készülékekre s találmányai
között különösen nagy feltűnést keltett egy villamos
gépezet, amely a Niagara zuhatag erejét átviszi Chi-
cago és Buffalo városokba. Amikor ezt a művet meg-
alkotta, már akkor hangoztatta azt a reménységet,
hogy a roppant vizes erejét át fogja vinni Európába

is és pedig minden vezeték nélkül. Alapul erre a re-
ményeségre az ugynevezett autolámpa szolgált, amely-
nek segítségével már Marconi fölfedezése előtt őt esz-
tendővel husz mérföldnyire is meg tudta magát ér-
tetni drót nélkül. Azóta egyre buvázkodott, kutatót,
tökéletesítette találmányát s ezenközben óriás jelentő-
ségű fölfedezéseket tett az elektromosság terén.

Most érkeznek az első hírek Amerikából ezekről a
fölfedezésekről, amelyekkel Tesla egyszerre föléje ke-
rekedett a világ leghíresebb elektrotechnikusainak és
amelyekkel még nagyobb dicsőséget szerzett magának
azokhoz a magasztalásokhoz és elismerő dicséretetekhez,
amelyekkel eddig Európában és tul az Océanon el-
halmozták. Ha a hírek csakugyan valóságot jelentenek,
akkor azok az eredmények, amelyeket Tesla az elek-
tromos árammal drót nélkül el tud érni, új korszakot
nyitnak meg s a magyar születésű Tesla nevének a
fénye még az Edisonét is felül fogja mulni.

Mialatt Marconi még a drót nélkül való telegráfálás
tökéletesítésével bibelődik s még mindig nem jutott
határozott végeredményre, Tesla kitalálta a módját
annak, hogy egyik helyről tetszés szerinti távolságban
lévő másik helyre elektromos erőtoimegeket szállítson
át drótvezeték nélkül. Kijelentette egy amerikai újság-
író előtt, hogy arra is kész volna, hogy az 1900-iki
párisi világkiállítást ellássa az összes szükséges villa-
mos erővel, amelyet a Niagara zuhatagtól szállítana
az Océanon át mindenféle fémvezeték mellözésével.

Találmányát már a legapróbb részletekig kidolgozta
s már nagykiterjedésű szabadalmat is szerzett rá. Ami
lehetetlenséget híres regényírók pazar fantáziával eddig

eladó

szemben
nevezendő
3 öl ter-

föld.

yar-utcza

t.

Sorsjegyeket ajánl: Kisebbségi Takarékp. R.-M.

1014 7-9

ányokból

UNIO.

ismert
nyiségű
rumok
araván
raktá-

iszte-
lom.

7/A

10

legjobb

ajánlok.

a pénzt

szárdi-

el

ajjos.

Kitűnő jó ízű cuba-kavé Kiloja 150. 2-210.

Dr. Nagy Károlyné, az abrudbányai főkegyelet elnöknőjének II. oszt. Erzsébet-rendemet,

Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester és a gyulafehérvári főkegyelet alelnökének III. oszt. vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom.

Továbbá: Ő császári és apostoli királyi Felsége, folyó évi november hó 30-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával, méltóztatott legkegyelmesebben adományozni:

A katonai érdemkeresztet: Saymann József m. kir. I. sz. csendőrkörletbeli századosnak, nagyenyedi szárnyparancsnoknak, egyben

legkegyelmesebben elrendelni, hogy a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék:

Spalla Aurél m. kir. I. csendőrkörletbeli főhadnagy, balázsfalvi szakasparancsnoknak.

E magas rendelkezések szerint a két első legfelsőbb kitüntetés a vörös-kereszt-egylet körül szerzett érdemek elismerésül adományoztatott, a két utóbbi pedig a lelkiismeretes, pontos és kiváló hivatásbeli szolgálatok jutalmazásául.

Dr. Nagy Károlyné szül. Szakács Teréz, dr. Nagy Károly abrudbányai bányamű-főorvos és tb. vármegyei főorvos nagy műveltségű, kiváló kedvességű neje, már évtizedek óta áll az abrudbányai vörös-kereszt-főkegyelet élén és vezeti azt lelkesültséggel, kitartással és ért az egyet működésében oly eredményeket, melyeket csak az tud kellően méltányolni, ki az abrudbányai viszonyokat ismeri és aki tudja, hogy ott a magyarságnak minden talpalatnyi földért, minden egyes magyar intézményért fáradhatatlanul néhez küzdelmet kell vívnia a mindent asszimilálni vágyó más nemzetiséggel szemben. Nem történt és nem történik Abrudbányán a magyarság érdekében mozgalom, nincs vívmány, melyben Nagy Károlynénak és az abrudbányai vörös-kereszt-egyesületnek része nem volna; és mennyi fáradsággal, mennyi akadályllyal kellett e derék asszonynak hosszú időken át küzdenie, hogy az általa vezetett egyesületet az ottani csekélyszámu magyar előkelő közönség támogatásával fűntarthassa, felvirágoztathassa és lehetővé tegye, hogy az egyesület céljainak meg is feleljen! És ő laukadatlanul, kitartással küzdött, fáradozott, az egyesület pedig felvirult, életképessé lett és az ma is. A legfelsőbb kitüntetés méltó érdemeket jutalmazott és vármegyénk hazafias közönségével egyetemben mi is kívánjuk, hogy a kitüntetett a magas kitüntetést sokáig viselje és még sokáig buzditó példaul szolgáljon derék, hazafias magyar asszonyainknak.

Novák Ferencz, Gyulafehérvár szab. kir. város polgármestere, kir. tanácsos, a magas kitüntetést szintén első sorban a gyulafehérvári vörös-kereszt-főkegyelet körül szerzett érdemeiért kapta. Novák ezen működése azonban annyira össze van forrva polgármesteri működésével, hogy azt külön választani nem lehet. Az ő tevékenységét pedig méltóan jellemzi maga a város, melynek ő jelenlegi vezére. Aki ismerte Gyulafehérvárt a Novák előtti időkben és látja most, az e városnak minden terén, forgalmán, életén észlelheti az ő erélyes, kiváló vezetését. Novák, polgármestersége

ideje alatt, egy elhanyagolt, egész éktelen és elmaradt kis városból egy modern, virágzó és egészséges fejlődésnek induló nagy forgalmi, kereskedelmi várost csinált; hogy ez pedig mit jelent, tudjuk mindnyájan, kik ismerjük a mostani nehézkes városi adminisztrációt és tudjuk, hogy a köz érdekekben valamit elérni kétszeres munka, kétszeres fáradság. Novák mintaszerevé tette e város adminisztrációját, rendet, pontosságot honosított meg, és midőn ezt elérte, ezzel és ennek alapján a város fejlesztésére fordította minden idejét, óriási munkarejét. Munkásságának gyümölcse a mai, az erdélyi városok között az elsők közé emelkedett Gyulafehérvár.

Saymann József csendőr százados, aki a katonai érdemkeresztet kapta, az I-ső számú csendőr-kerület egyik legképzettebb, leglelküimeretesebb és legmunkásabb csendőrtisztje. Régebb ideje már, hogy Alsófehérvár vármegye területén teljesíti nehéz hivatását, és az ő energikus, körültekintő, tapasztalt vezetésének látszanak az eredményei is. Vármegyénk egyike azon megyéknek, hol az élet- és vagyonbiztonság a legkifogástalanabb, a csendőr-őrsök kellően elhelyezve és hivatásuk tudatával bíró művelt csendőrlétszámmal ellátva, a polgárság és csendőrség közötti viszony a lehető legjobb, a csendőrszolgálat pedig mindig pontos és kielégítő. És ez első sorban is mind Saymann érdeme; hozzá az ő előzekeny modorából kifolyólag gyors, pontos a csendőrség és polgári hatóságok közötti hivatalos érintkezés is.

Spalla Aurél, a balázsfalvi csendőrszakasz parancsnoka, még fiatal ember, de hivatása terén már is oly számos tanujelét adta rátermettségének, hivatosságának, hogy fiatalsága dacára is már kiérdemelte a legfelsőbb kitüntetést, mely előjele lehet egy igen szép karriernek, mely e derék fiatal emberre vár.

Hírlapírói kötelességünkhez mérten örömmel és szívesen regisztráltuk a hivatalos lap e közleményeit, és szerkesztőségünk nevében is őszintén gratulálunk a kitüntetetteknek.

Vegyes hírek.

— **A jubileumi érmek**, melyeket Ő Felsége a polgári tisztviselők és alkalmazottak részére adományozott, az egyes szakminiszterek részéről az illető hatóságok főnökeihez megküldettek. Vármegyénk központi és járási tisztviselői és alkalmazottai közül 316-on kaptak meg az érmet, melyek a napokban érkeztek meg Zeyk Dániel főispánhoz és a jövő napokban lesznek szétosztva.

— **Uj közjegyző.** Az igazságügyminiszter Horovics Jakab budapesti kir. közjegyzőhelyettes Marosludasra kir. közjegyzővé nevezte ki.

— **December másodikán**, mint királyunk uralkodásának ötven éves jubileumi ünnepén, Gyulafehérvárt a székesegyházban ünnepélyes istentisztelet tartott. A szent misén gr. Majláth G. Károly püspök pontifikált teljes segédlettel. Az istentiszteleten megjelen-

tek az összes hivatalok testületileg, a tanintézetek és szépszámu ájtatos közönség.

— **Jegyző-helyettesítés.** A nagyenyedi járás főszolgabírája Korbuly Elemér maros-szentkirályi jegyzőnek Gyulafehérvár városi jegyzővé történt megválasztásával üresedésbe jött maros-szentkirályi jegyzői állásra Finna Béla m.-lapádi körjegyzőt helyettesítette.

— **Az abrudbányai műkedvelő-társulat** november hó 27-én „Az igmándi kispap” című népszínművet adta elő. A darabban jeleskedtek: Képes Mariska (Lazsák Zsuzsa), Boér Gizzi (Nagy János felesége), Medzny Jánosné (Erzsike), Pongrácz Dénesné (Biri). A férfiak közül: Komáromy Gyula, Balla István, Pongrácz Dénes. Az előadást táncz követte.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Rühkór: Alamor 1 udvar, Sertésorbáncz: Balázsfalva 1 udvar, Felső-Orbó 5 udvar, Fugad 8 udvar, M.-Lapád 14 udvar, Véza 5 udvar, összesen 5 község 33 udvar. Sertésvész: Buzás-Bocsárd 1 udvar, Felső-M.-Ujvár 1 udvar, Koncza 2 udvar, Ladamos 4 udvar, Nagy-Enyed 3 udvar, Oláh-Bogáth — udvar, Oláh-Dálya 1 udvar, Sósptak 11 udvar, Sorostély 1 u., Strázsa 30 udvar, Szász-Ujfalú 2 udvar, Veresegyháza 11 udvar, összesen 12 község.

— **A Magyar Könyvtárnak** most megjelent novemberi sorozata ismét csupa nagyértékű könyvvel gyarapítja e derék vállalatot. A 71. szám a Könyvtár új Molière-fordításainak másodikát nyújtja: „A fősvény”-t, melyet éppugy, mint az elsőt, Dandin Györgyöt, Hevesi Sándor fordított le és látott el a szükséges magyar-razatokkal. Kazinczy Gábor érdemes, de már elavult nyelvezetű fordítását ez az újabb, minden tekintetben dicséretes munka bizonynyal gyorsan ki fogja szorítani szinpadainkról is. A 72. szám Jókai Mór „Fekete vér” című új drámáját tartalmazza, ezt a mesteri rajzát a 60-as évek magyar világának, melyet a nagy költő már annyi remekében vázolt, de kevés helyütt oly megkapó színekkel, oly eleven hűséggel, mint ebben a munkájában. Az örökifjú Jókai ezt a még eddig sehol meg nem jelent színművet kizárólag a „Magyar Könyvtár”-nak engedte át, ezzel is kifejezve a vállalat iránti rokonszenvét. — Az ezután következő füzet a classicus világba visz bennünket; Plutarchos egyik legszebb életrajzát adja, a Periclesét, kinek csodálatos pályáját a nagy görög történetíró annyira szeretettel tudta megrajzolni. E munka fordítása dr. Kacsokovics Kálmán tollal dicséri, míg a tartalmas bevezetés Tóth Rezsőtől való. — A 74—75. füzet folytatja a „Magyar Könyvtár” Arany-kiadásait, melyek hivatva vannak, nagy nemzeti költők műveit a kevésbé jómóduakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Most Arany legszebb kisebb költeményei jelentek meg, még pedig úgy, mint az eddigiek, Moravcsik Géza bevezető fejtegetéseitől kísérvé. Végre a 76. füzet a külföldi irodalmak elbeszéléseinek azt a gyűjteményét folytatja, melyből eddigelé a francia és az olasz „elbeszélők tára” indultak meg. Most a spanyol elbeszélőkre került a sor, kik közül e

elképzelték és érdekfeszítő könyvekben a világ szórakoztatására kitaláltak, lassan-lassan megvalósítják lángeszű tudósok. Elképezhető, hogy milyen változásokat fog előidézni a legújabb találmány. Ott van például a villamos vasúti közlekedés. Mint Tesla kijelenti, se földalatti, se felső vezetékre nem lesz szükség. A kocsikat egy központi állomásról fogják megindítani, vezetni, megállítani s személyzetre tulajdonképpen csak a kocsik járásának az ellenőrzése végett s azért lesz szükség, hogy a villamos kocsik veszedelmet ne okozzanak az utcákon.

Tesla is ugynevezett oszcillátorokkal dolgozik, mint Marconi, csak azzal a különbséggel, hogy ő az oszcillátorban tetszés szerinti, mint mondja, milliárdnyi Volta elektromos mennyiséget is tud raktározni, hogy aztán minden zavar nélkül egy bizonyos pontra elküldhesse. És ez a fontos. Mert a drót nélkül való telegráfálás tökéletlensége abban rejlik, hogy az oszcillátornak megfelelő egyetlen felfogó készülékét nem sikerült még Marconinak kitalálnia. Ha ugyanis ugyanazon a vonalon egy oszcillátorhoz több helyen állítanak fel felfogó készülékeket, azok mindannyian reagálnak az áramra, míg Teslánál az oszcillátor és a felfogó készülék olyan viszonyban van, mint két egybehangzó hur. Ha az egyik hurt megütik, akkor csak a megfelelő hur fogja föl a hangot, még ha közben ezer meg ezer másképpen hangolt hur is esik. Ezek némak maradnak s csak az az egyetlen cseng csupán.

A találmány alkalmas lesz léghajóknak és hajóknak vezetésére és különösen nagy szerepekre van hivatva a háboruskodásban, amelyet teljesen meg is reformálhat, ha ugyan végképpen meg nem szüntet. Tesla többek között egy torpedót is tervezett, amelyet a tenger

alatt mindenféle legénység nélkül neki tud indítani a szárazföldről valami ellenséges flottának; tud azonkívül előállítani óriás lövegeket, amelyek száz meg száz mérföldnyi távolságról ráküdhetnek az ellenségre, a csapatokra, vagy erősségekre, hogy irtózatos halált, pusztítást idézzenek elő.

*

Ilyen hírek érkeznek Amerikából, ahol most Tesla lakik, hazájáról meg nem feledkezve. Amig világhírű találmányaihoz eljutott, amelynek a magyar fajnak minderre való rátermettségét is bizonyítják, munkában gazdag, változatos életet élt át. Született 1857-ben Gospić horvátországi városkában, ahol atyja görögkeleti szerb esperes plébános volt. Reáliskolai tanulmányait Károlyvárosban, a műegyetemet pedig Grácban és Prágában végezte. Tanulmányai végeztevel egy ideig a budapesti Ganz-féle gyárban dolgozott, később pedig egy párisi elektro-technikus társaságnál vállalt hivatal s mint ilyen Strassburgban és más városokban bevezette a villamos világítást. Innen Londonba át, ahol több hónapot töltött szűkölködve, miután összes pénzét tárczájával együtt elvesztette, egy magyar ember szíveségéből 1884-ben átvitorlázott Amerikába. Párisból és Londonból ajánló leveleket vitt magával Edisonhoz, aki azonnal alkalmazta laboratóriumában. Ott két évet töltött, mikor is külön laboratóriumot rendezett be magának, s azóta önállóan dolgozik. Már 1885., 1886. és 1887-ben magára vonta a szakértő világ figyelmét Amerikában, 1888-ban pedig az amerikai Pittsburgh Press és egyéb nagy hírlapok a következőket mondták róla: „Edison ur és a többi eminens elektro-technikus áram annyiszor kijelentették, hogy a motor alternatív áramlatokkal lehetetlenség, nonsens;

de Tesla új találmánya, miután alaposan kipróbálták, bebizonyította, hogy az eminens gentleman, Edison ur, nagyon csalódott.”

A New-York Herald 1893-ik évi április 29-iki számában ír Teslának egy St. Louis-ban tartott előadásáról, „amelyent Amerika még nem látott és nem hallott.” Aztán így szól a cikk:

Tesla nevé az imádat bizonyos nemével szokták emlegetni, mint oly emberét, akinek varázsereje és hatalma van a természet legmegfoghatatlanabb titkain. A tudomány legmagasabb fokán álló emberek nemcsak az Egyesült-Államokban, de egész Európában azt állítják, hogy Tesla csak most kezdte feltárni a világ előtt nagyfontosságú találmányainak eredményét s hogy rövid idő múlva oly találmányt fog előállani, amely a mai villamos tudományt annyira föl fogja múlni, amint fölülmulta hajdan a telegráf a postakocsit.

Amit a New-York Herald jósolt, az, ugy látszik, teljesülni fog s Tesla Miklós nevéhez fog fűződni a tizenkilencedik század legnagyobb villamos csodájának a dicsősége.

Tesla Miklós, noha külföldön él már évtizedek óta, vágakozással gondol hazájára, ahol nagy rokonsága van. Egyik nagybátyja honvédezt, egy másik Szerajevóban érsek. Készült is haza az ezredéves kiállításra s már utban is volt, de, mint nővérenek állít Fiuméba megírta, nagy szerencsétlenség érte. Laboratóriuma, amely több milliót ért, nagyrészt leégett s ezért le kellett mondania kedves utitervéről.

(Sz. N.)

füzetben négyet
Licio Valdést, Fr
a négy becsület
nálunk inkább
nét. — A „Mag
az eddigi számo
czég: Lampel R
Andrássy-út 21.

Dr. MAGYARI

Nagyenyedi Könyv

Nyomatott a Nagy

Her

45 krtól 14 frt
ha közvetlen gy
nes, — a legdiv
fogasztóknak
szállítva, mint
NEBERG G. s
Zürichben. —
bélyeg ragasztan

Sz. 190. 1898.

kih.

A magyarige
Bürger Márton
ges borok készi
színén megtartó
borvizsgáló szak
250. szám alatt
XXIII. t.-cz. 7.
folyólag hozom

Bürger Márto
XXIII. t.-cz. 2.
tésérti kihagy
miért az 1893.
1892. évi XXVI
15 nap különbe
frt pénzbüntet
pénzbüntetést fe
XL. t.-cz. 22. §-
által. Elmaraszt
hordozásában is
végrehajtás terh
megyei főszámv
megállapított 13

Ezen kívül 18
2-án Krakkó kö
saját lakásán a
hordójában levő
jelzett bora, a r
natosítása alkalm
18 hl. irtartalm
mesterségesnek
említett pinczéje
1897. évbéli asz
foganatosításako
tartalmu hordóba
pinczéjében 97.
35 hl. irtartalm
hordójában levő 1
idei junius hó
97., 94. és 101.
áthuzva találtat
tottak, Bürger M
ráltatni és jelen
Krakkó község s
seni eladását az
ján elrendelem.
mesterséges bor
kor egészen vas
Bürger Márton k
bizottság által m
frtot Krakkó koz
nap különbeni ve
maradván a hiva
ellene való fogat
Jelen ítéletem
évi XXIII. t.-cz.
Bürger Márton k
„Ellenzék” kolo
Neues Pester Jo
budapesti lapokb

a tanintézetek és

nyenyedi járás fő-
szentkirályi jegyző-
történt megválasz-
szentkirályi jegyzői
könyvezőt helyette-

elő-társulat no-
kispap" című
jeleskedtek: Ké-
Boér Gizzi (Nagy-
Erzsike), Pon-
közül: Komá-
nagrácz Dénes.

atás. Rühkór:
z: Balázsfalva 1
udvar, M-Lapád
község 33 udvar,
var, Felső-M-Ujvár
4 udvar, Nagy-
var, Oláh-Dálya 1
y 1 u., Strázsa 30
egyháza 11 udvar,

most megjelent no-
tekü könyvvel gya-
zam a Könyvtár új
tja: „A fősvény“-t,
n Györgyöt, Hevesi
szükséges magya-
es, de már elavult
minden tekintetben
ki fogja szoritani
Mór „Fekete vér“
a mesteri rajzát a
a nagy költő már
elyűt oly megkapó
ebben a munkájá-
dig sehol meg nem
ar Könyvtár“-nak
alat iranti rokon-
et a classicus vi-
gyek legszebb élet-
dálalatos pályáját a
tetettel tudta meg-
kovic Kálmán tol-
érés Tóth Rezsőtől
a „Magyar Könyv-
ra vannak, nagy
jomóduakra nézve
y legszebb kisebb
elég ügy, mint az
fejtegetéseitől ki-
rodalmak elbeszél-
melyből eddigelé-
ára" indultak meg-
a sor, kik közül e

osan kipróbálták,
lemau, Edison ur,
prilis 29-iki szá-
tartott előadásá-
átott és némi hal-

nemével szokták
k varázsereje és
ghatatlanabb tit-
áll emberék
te egész Európá-
most kezdte fel-
találmányainak
a oly találmány-
lamos tudományt
ülmuíta hajdan a

gy látszik, tel-
g füzöldi a tí-
amos csudájának

ar évtizedek óta,
nagy rokonsága
egy másik Sze-
ezredéves kiállí-
nővérenek tavaly
ég érte. Labora-
gyrészt legett s
ervéről.

(Sz. N.)

füzetben négyet mutat be Szalai Emil fordítása: Pa-
lacio Valdést, Frontaurát, Pardo Bazant és Alast. Mind
a négy becsülettel képviseli ezt az irodalmat, melynek
nálunk inkább csak dicső multját ismerik, mint jelen-
t. — A „Magyar Könyvtár“ egy-egy száma 15 kr.;
az eddigi számok jegyzékét szivesen megküldi a kiadó
czég: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai). Budapest,
Andrássy-út 21.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi,
ha közvetlen gyárámból rendeltemek, — fekete, fehér és szí-
nes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát**
fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz
szállítva, **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HEN-**
NEBERG G. selyemgyáral (es. és kir. udvari szállító)
Zürichben. — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levél-
bélyeg ragasztandó. 1

Sz. 190. 1898.

kih.

A magyarigeni járás borellenőző bizottságának
Bürger Márton krakkói nagybirtokos ellen mestersé-
ges borok készítéséért tett feljelentése alapján a hely-
szinén megtartott vizsgálat és a kolozsvári állandó
borvizsgáló szakértő bizottságának idei május hó 10 én
250. szám alatt megadott véleménye folytán az 1893.
XXIII. t.-cz. 7. §-ában gyökerező hatásköréből ki-
folyólag hozom az alábbi

I. foku ítéletet:

Bürger Márton krakkói nagybirtokos az 1893. évi
XXIII. t.-cz. 2. §-ába ütköző mesterséges borok készí-
téséérti kihágás következtében hibásnak találván,
miert az 1893. évi XXIII. t.-cz. 6. §-a alapján az
1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában körvonalozott czélra
15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő 25
frt pénzbüntetéssel és 1 napi elzárással büntetem, a
pénzbüntetést felhajtatlanság esetében az 1879. évi
XL. t.-cz. 22. §-a alapján 3 napi elzárásra változtatom
által. Elmarasztalom az eljárási és tartási költségek
hordozásában is, valamint kötelezem 15 nap különbeni
végrehajtás terhe alatt 192 frt vegyvizsgálati és vár-
megyei főszámvevő Horváth Miklósnak felmerült és
megállapított 13 frt költségének megfizetésére.

Ezen kívül 1898. február hó 16-án és márczius hó
2-án Krakkó községében felvett jegyzőkönyv szerint
saját lakásán a préház alatti pinczejében 12. számú
hordójában levő 18 hektoliter 1896. évi zavaréknak
jelzett bora, a mi idei június hó 2-án a zárlat foga-
natosítása alkalmával jelzett pinczeben levő 4. számú
18 hl. ürtartalmu hordójába áthuzva találtatott, mint
mesterségesnek nyilvánított, megsemmisített, továbbá
említett pinczejében a 43. számú hordóban volt 32 hl.
1897. évbéli asztali borknak jelölt bora, ami zárlatom
foganatosításakor jelzett pinczeben 38. sz. 32 hl. ürtar-
talmu hordóba áthuzva találtatott és a magtár alatti
pinczejében 97. számú 35 hl. ürtartalmu, a 108. számú
35 hl. ürtartalmu és a 109. számú 35 hl. ürtartalmu
hordójában levő 1897. évi asztalinak jelzett borai, melyek
idei június hó 2-án zárlatom foganatosításakor a
97., 94. és 101. számú megfelelő ürtartalmu hordókba
áthuzva találtattak, mint mesterségeseknek nyilvání-
tottak, Bürger Márton költségére konyhasóval denatu-
ráltnak és jelen ítéletem jogerőre emelkedése után
Krakkó község szegényalapja javára nyilvános árveré-
seni eladását az 1893. évi XXIII. t.-cz. 12. §-a alap-
ján elrendelem. Amennyiben pedig a zárlat alatt levő
mesterséges bor jelen ítéletem jogerőre emelkedése-
kor egészben vagy részben fel nem található lenne,
Bürger Márton köteles hektoliterenként a szakértő
bizottság által megállapított 20 frtot, összesen 3100
frtot Krakkó község szegényalapja javára hozzám 15
nap különbeni végrehajtás terhe alatt lefizetni, fenn-
maradván a hivatalos zársértésért a büntető eljárásnak
ellene való foganatba vétele.

Jelen ítéletemnek jogerőre emelkedése után az 1893.
évi XXIII. t.-cz. 8. §-a alapján elrendelem ítéletemnek
Bürger Márton költségére a „Közérdek“ nagyenyedi,
„Ellenzek“ kolozsvári, „Magyar Ujság“ budapesti,
„Neues Pester Journal“ budapesti és „Borászati Lapok“
budapesti lapokban való egyszeri közzétételét.

Indokok:

A magyarigeni borellenőző bizottságának feljelentése
folytán Bürger Márton krakkói nagybirtokos pinczei-
ben és mellékhelyiségeiben megejtett vizsgálat után
Bürger Márton pinczejéből a bizottság által gyanusnak
talált 12 fajta borból megfelelő minta vétetvén, a vegy-
vizsgálat és a szakvélemény megadása végett a kolozs-
vári állandó borvizsgáló szakértő bizottságának bekülde-
tett, említett bizottság idei május hó 10-ről 250—98.
sz. a. megadott szakvéleményével az ítéletben jelzett
155 hecto 3 fajta bormennyiséget mesterségesnek, 3
fajta gyanusnak, 4 fajta nem kifogásolhatónak és 2
fajta természetes borknak deklarálván, melylyel szem-
ben nem volt tekintetbe vehető Bürger Mártonnak
azon védekezése, hogy pinczejében levő borok termé-
zetes borok, az 1896. évi zavarék megelőző évekről
a hordók fenekén leluzás alkalmával maradt csapadé-
kókból gyülemlt össze és végre, hogy az 1897. évi
borok, mint peronosporas beteg borok, fejletlen szemek
és henekből préseltettek ki, hogy ipari czikkekre
felhasználhatók legyenek, hanem az állandó borvizs-
gáló szakértő bizottságának véleménye alapján, teki-
tettel vádolt bűntetlen előletere, az 1893. évi XXIII.
t. cz. 2., 6. és 12. §-aira való hivatkozással, a fenti
ítélet volt kimondandó.

Jelen ítéletem a nagyenyedi m. kir. pénzügyigaz-
gatóságnak tudomásvétel végett feljelentő magyar-
igeni borellenőző bizottságának és Bürger Márton
krakkói nagybirtokosnak azon figyelmeztetéssel adatik
ki, hogy meg nem elégedő felnek jogában áll jelen
ítéletem kézhez vételétől számítandó 3 nap alatt
vármegyénk nagyságos királyi tanácsos alispánjához
czimzandó és hozzám beadandó felelkezéssel elni.

A magyarigeni járás főszolgabírájától
Magyar-Igenben, 1893. évi június hó 7-én.

Csuka Domokos s. k.
főszolgabíró.

1896 1—1

Alsófőhár vármegye alispánjától.

Sz. 174—98.

kih.

Tekintetes főszolgabíró urnak

Magyar-Igen.

A magyarigeni járás borellenőző bizottságának pa-
naszára Bürger Márton krakkói nagybirtokos ellen az
1893. évi XXIII. t.-cz. által tilalmazott mesterséges bo-
rok készítése miatt folyamatba tett kihágási ügy-
ben a magyarigeni járás főszolgabírójának f. évi június
hó 7-én 190. kih. szám alatt hozott azon elsőfoku íté-
letét, melylyel Bürger Márton krakkói nagybirtokos
és borterhelőt mesterséges boroknak készítése miatt
az 1893. évi XXIII. t.-cz. 2. §-ába ütköző kihágásban
hibásnak mondja ki s ezért az idézett törvény 6. §-a
alján az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában jelzett
czélra 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt fize-
tendő, behajtatlanság esetén 3 nap elzárásra átváltoz-
tatandó, 25 forint pénzbüntetésre és külön egy napi,
saját élelmén kitöltendő elzárásra ítelte s kötelezte
ugyancsak 15 napok alatt és végrehajtás terhe mellett,
a borok szakszerű vegyvizsgálati díjai fejében 192
frtot és a vármegyei főszámvevő, mint szakértő költ-
ségei fejében 13 frtot megfizetni, továbbá az 1893. évi
XXIII. t.-cz. 12-a alapján elrendelte, hogy az 1898. évi
február hó 16-án és márczius hó 2-án Krakkó község-
ben felvett szemle-jegyzőkönyv szerint a Bürger Már-
ton udvarán nevezetnek a préház alatti pinczejében
12. számú hordójában volt 18 hl. „1896. évi zavarék“-
nak jelzett bora, mely a folyó évi június hó 2-án foga-
natosított hatósági zárlat alkalmával a jelzett pincze
4. számú 18 hl.-es hordójában áthuzva találtatott, a
kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottság véle-
ményéhez képest, mint mesterségesnek nyilvánított,
megsemmisítették és ugyancsak a jelzett pincze 43. sz.
hordójában volt 32 hl. 1897. évi asztalinak jelzett
bora, mely a fent idézett zárlat foganatosításakor ugyan-
azon pincze 38. számú 32 hl.-es ürtalmu hordóba át-
huzva találtatott és a magtár alatti pincze 97. számú
35 hl.-es ürtartalmu, a 108. számú 35 hl. ürtalmu és
a 109. számú 35 hl. ürtartalmu hordójában levő, összesen
tehát 137 hl.-t tevő „1897. évi asztali“-nak jelzett bora,
mely utóbbiak a június 2-iki hatósági zárlat alkalmá-
val 97., 94. és 101. számú megfelelő ürtartalmu hor-
dókba áthuzva találtattak, mint szintén szakértőileg
mesterségeseknek nyilvánított borok, Bürger Márton
költségére konyhasóval denaturáltak és a jelen
ítélet jogerőre jutása után Krakkó község szegény-
alapja javára nyilvános árverésen ipari czélokra el-
adassanak, kimondván egyidejűleg, hogy amennyiben
a zárlat alá vett mesterséges borok a jelen ítélet jog-
erőre jutása idején egészben vagy részben feltalálhatók
nem volnának, Bürger Márton köteles hektoliterenként
a szakértőbizottság által megállapított 20 forintot, ösz-
szesen tehát 3100 frtot Krakkó község szegény-alap ja-
vára befizetni, fennmaradván a hatósági zársértésért
büntetőjogi felelőssége s végül az 1893. évi XXIII.

t.-cz. 8. §-a alapján elrendelte, hogy a jelen ítélet jog-
erőre emelkedése után a Bürger Márton költségére a
„Közérdek“ nagyenyedi, „Ellenzek“ kolozsvári, „Borá-
szati Lapok“, „Magyar Ujság“, „Neues Pester Journal“
budapesti napi lapokban egyszer közzé tétessenek; el-
marasztalt Bürger Márton és a panaszló borellenőző
bizottság részéről benyújtott felelkezések folytán vizs-
gálat alá vevén, annak eredményéhez képest a hozott
elsőfoku ítéletet indokainál fogva helyben hagyom.

Erről a tekintetes főszolgabíró urat a folyó évi ju-
nius hó 18-án 213. sz. alatt kelt jelentése csatolmá-
nyainak visszaküldése mellett további megfelelő eljárás
végett értesitem.

Nagy-Enyeden, 1898. évi július 4-én.

1897 1—1

Csató János s. k.
kir. tanácsos, alispán.

Sz. 3692.

M. kir. belügyminiszter.

Másolat.

V. a. kih.

Alsófőhár vármegye közönségének

Nagy-Enyeden.

A vármegye alispánjának 1898. évi július hó 4-én
174. kih. sz. a. kelt másodikfoku ítélete, mely szerint
a magyarigeni járás főszolgabírája által hozott elsőfoku
ítélet helybenhagyásával Bürger Márton krakkói lakos
birtokos mesterséges boroknak készítése miatt az 1893.
évi XXIII. t.-cz. 2. és 6. §§-ai alapján egy napi elzár-
ásban és 25 frt pénzbüntetésben, behajtatlanság
esetén még három napi elzárásban, továbbá vegyvizs-
gálati díj fejében 192 frt és a vármegyei főszámvevő
mint szakértő részére megítelt 13 frt eljárási és a föl-
merülhető tartási költség megfizetésében marasztalta-
tott el, azonkívül a megtartott helyszíni szemle alkalmá-
val nevezett udvarán a préház alatti pinczeben 12.
sz. hordóban talált 18 hl. „1896. évi zavarék“-nak jel-
zett bor, mely a folyó évi június 2-án foganatosított
hatósági zárlat alkalmával a jelzett pincze 4. számú
18. hl.-es hordóba áthuzva találtatott, mint mestersé-
gesnek nyilvánított bor, megsemmisített, ugyancsak a
jelzett pincze 43. sz. hordóban volt 32 hl. 1897. évi
„asztali“-nak jelzett bor mely az említett hatósági zárlat
alkalmával ugyanazon pincze 38. számú 32 hl. ürtar-
talmu hordóba áthuzva találtatott, végül a magtár
alatti pincze 97. számú 35 hl. ürtartalmu, a 108.
számú 35 hl. ürtartalmu és a 109. számú 35 hl. ürtar-
talmu hordókban levő, összesen tehát 137 hlt tevő 1897
asztalinak nevezett bor, mely utóbbiak a zárlat idején
97., 94. és 101. számú megfelelő ürtartalmu hordókba
áthuzva találtattak, mint szintén mesterségesnek nyil-
vánított borok, elmarasztalt költségére konyhasóval
denaturáltak és Krakkó község szegényalapja javára
ipari czélokra való felhasználás czéljaira nyilvános
árverésen eladatni rendeltettek, megjegyezvén, hogy
amennyiben a zárlat alá vett borok egészben vagy
részben feltalálhatók nem lennének, nevezett köteles
hektoliterenként 20 frtnyi, tehát összesen 155 hl. után
3190 frtnyi összeget az említett község szegényalapja
javára megfizetni, fennmaradván a hatósági zársértésért
büntetőjogi felelőssége és végül elrendeltetett, hogy az
ítélet elmarasztalt költségére a „Közérdek“ cz. nagy-
enyedi, az „Ellenzek“ cz. kolozsvári, a „Borászati Lapok“,
„Magyar Ujság“ és „Neues Pester Journal“ cz. buda-
pesti lapokban egyszer közzététessenek, az elmarasztalt
és följelentő borellenőző bizottság által közbetett
felelkezések folytán fölülvizsgálatván: indokainál fogva
helybenhagyatik.

Miután azonban az iratok szerint beigazolta van,
hogy panaszlott pinczejében a folyó évi február hó
16-án foganatosított hatósági szemle alkalmával nagy-
mennyiségű (körülbelül 200 hektoliter) törkölybor ta-
láltatott, melyek a végrehajtási rendeletben előirt mó-
don megelőző nem voltak, vádolt az elmarasztalt
alappjaul vett törvényczikk 5. §-ának d) pontja szerint
minősülő kihágásban is vétkesnek mondottak ki és
ezért ugyanazon alapon 150 frt pénzbüntetésben, nem
fizethetés esetén még 15 napi elzárásban marasztal-
tatik el. Az ítélet egyéb részben indokainál fogva
helyben hagyatik azon kiegészítéssel, hogy az ítélet az
idézett törvényczikk 14. §-a értelmében való eljárás
czéljából az illetékes pénzügyigazgatósággal is közlendő
és az ellenőrző bizottság által javaslatba hozott „Buda-
pesti Hirlap“-ban is közzetendő. Ami végül a bor-
ellenőrző bizottság azon kifogását illeti, hogy a ható-
sági zárlat foganatosítása alkalmával a mesterséges-
nek kijelentett borok nem találtattak az eredeti hor-
dókban s így feltehető, hogy panaszlott azokat eladta
vagy kifőzte és helyettük még rosszabbakat jelölt meg a
kifogás alá esett borok gyanánt, erre nézve megje-
gyeztetik, hogy a borellenőrző bizottság által említett
leh. tőség nincs ugyan kizárva, minthogy azonban a
mesterségeseknek kijelentett egész bormennyiség a
zárlat foganatosítása alkalmával, ha már más hordók-
ban, de tényleg feltaláltatott, azon körülmény pedig,
(mely különben is csak új szakértői borvizsgálat alap-
ján volna kétségtelen módon megállapítható), mintha a

kérdésben levő berok minőségileg más borokkal helyettesítették volna, bármivel sinez bizonyítva, a bor-ellenőrző bizottság szerint is az csak „feltehető”, ez irányban további lépések tetelének elrendelése szükségesnek nem találtatott. Mirel a vármegye közönsége folyó évi július hó 20-án 210. kih. sz. a kelt jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik.

Budapesten, 1898. évi november hó 5-én.

A miniszter meghagyásából

Dr. Széll s. k.
min. tanácsos.

1898. évi 481. sz.

kih.

Fenti III. fokozott végérvényes ítéletet tudomásul véve közlöm teljes másolatban.

Magyar-Igen 1898. évi november hó 23-án.

Csuka Domokos
főszolgabíró.

1639 1-1

Allatbiztosítás.

Alulírott biztosító társaság

kauczióképes vezérképviselőt

keres Alsótehér vármegye területére Nagy-Enyed székhellyel. Ajánlatok közvetlenül az igazgatósághoz (Budapest, Erzsébet-körút 27. sz. alá) címzendők.

Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság.

1641 1-1

2561-1898. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” n-szebeni takarékpénztár és hitelintézet végrehajtásának Paja Vaszilie és társai végrehajtást szenvedők ellen 20. r. 61. kr. s. jár. iránti végrehajtás ügyében a farkastelki 140. számú tjkvben foglalt A + 1. r. sz. 300 2. hr. sz. ingatlanokra 9. r. sz. 2. r. 317, 318. hr. sz. 37. frt.; + 3. r. 481. hr. sz. 12. frt.; + 4. r. 530. hr. sz. 4. frt.; + 5. r. 588. hr. sz. 14. frt.; + 6. r. 630. hr. sz. 10. frt.; + 7. r. 768. hr. sz. 54. frt.; + 8. r. 769. hr. sz. 14. frt.; + 9. r. 856. hr. sz. 32. frt.; + 10. r. 1056. hr. sz. 15. frt.; + 11. r. 1248. hr. sz. és 1249. hr. sz. 16. frt.; + 12. r. 1336. hr. sz. 29. frt.; + 13. r. 1721. hr. sz. 14. frt.; + 14. r. 1871, 1872, 1873, 1876, 1877. hr. sz. 44. frt.; + 15. r. 2075. hr. sz. 3. frt.; + 16. r. 2081, 2082. hr. sz. 68. frt.; + 17. r. 2130. hr. sz. 67. frt.; + 18. r. 2220. hr. sz. 10. frt.; + 19. r. 2233. hr. sz. 30. frt.; + 20. r. 2324. hr. sz. 7. frt.; + 21. r. 2427. hr. sz. és 2428. l. hr. sz. 45. frt.; + 22. r. 2729, 2730. hr. sz. 163. frt.; + 23. r. 3070. hr. sz. 4. frt.; + 24. r. 3095. hr. sz. 134. frt.; + 25. r. 3451. hr. sz. 47. frt.; + 26. r. 3454. hr. sz. 6. frt.; + 27. r. 3699. hr. sz. 32. frt.; + 28. r. 3814. hr. sz. és 3815. hr. sz. 7. frt.; + 29. r. 3816. l. hr. sz. 6. frt.; + 30. r. 3837. hr. sz. 100. frt.; + 31. r. 3896. 2. hr. sz. 12. frt.; s végül + 32. r. 4047. hr. sz. ingatlanokra 152. frt. megállapított.

kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1898. évi december hó 23-án d. e. 10 órakor Farkastelke községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is el fognak adni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró tealkönyvi kiadóhivatala.

Kelt Balázsfalván, 1898. október hó 16-án.

Haubensild Károly
tealkönyvi kiadó.

1639 1-1

Sz. 2560-1898. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint tealkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina” n-szebeni takarékpénztár és hitelintézet végrehajtásának Szpatosánu Juon végrehajtást szenvedők ellen 19. r. 73. kr. s. jár. iránti végrehajtás ügyében a nagy-csergedi 237. számú tjkvben foglalt A + 1. r. sz. 31. hr. sz. ingatlanára 21. frt.; + 2. r. 593. 2. hr. sz. 12. frt.; + 3. r. 612. 156. hr. sz. 5. frt.; + 4. r. 639. 1. hr. sz. 22. frt.; + 5. r. 716. hr. sz. 18. frt.; + 6. r. 1227. hr. sz. 54. frt.; + 7. r. 1278. hr. sz. 8. frt.; + 8. r. 1779. l. hr. sz. 31. frt.; + 9. r. 1808. l. hr. sz. 23. frt.; + 10. r. 2340. l. hr. sz. 6. frt.; + 11. r. 2571. hr. sz. 24. frt.; + 12. r. 2604. l. hr. sz. 32. frt.; + 13. r. 2969. l. hr. sz. 1. frt.; + 14. r. 3030. l. hr. sz. 10. frt.; + 15. r. 3083. l. hr. sz. 14. frt.; + 16. r. 3246. hr. sz. és 3247. hr. sz. 26. frt.; + 18. r. 3951. hr. sz. 16. frt.; + 19. r. 4065. 88. hr. sz. 12. frt.; + 20. r. 4675. l. hr. sz. 75. frt.; + 21. r. 4708. 2. és 4709. hr. sz. 96. frt.; + 22. r. 4775. l. hr. sz. 12. frt.; + 23. r. 4855. l. hr. sz. 31. frt. és végül + 24. r. 5055. l. hr. sz. ingatlanára 13. frt. megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1898. évi december hó 20-ik napjának d. e. 10 órakor Nagy-Csergedi községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is el fognak adni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának

10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi kiadóhivatala

Balázsfalván 1898. évi október hó 16-án.

Haubensild Károly,
tealkönyvi kiadó.

1640 1-1

Örök áron eladó

a vasuti állomással szemben a „Bógáncosba” nevezendő határon 2 hold 943 □ öl terjedelmű

törökbuza-föld.

Értekezhetni: Magyar-utca 43. sz. alatt.

1631 2-3

Torontáli Szőnyeggyár Részv.-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: közel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilin) terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajta szőnyegeket, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

1677 9-20

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű beszt, az egészek művészi értékét adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül diszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáhlával

8 frt.

Minden négy hónap egy-egy kötet jelenik meg.

A Nagy Képes Világtörténet megszerzhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy előírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

1641 1-0

Előfizetési

helyben bázhhoz h postán
Egész évre . . .
Fél évre . . .
Negyedévre . . .

Hirdetés

□ centiméterenként
dők és gyárosok kü
ben rész

Bélyegdíj 30

Nyilt tér s

M

„K

Alkotmányos e küzdelemben telet, a jogérmé magyar nemzünk, hogy e jen, melyet egy alatt vivnak m beriség magas gyarorság nag nek. Mi híven az alkotmányos zafias jogérmé sége folytán gyászemlékű es

E küzdelmes derék hazafit. a fölött, ami ka oly törekvéseket az igazság s a tászkörtünkben m alkalmas lehet a mellett távol ta annak veszes kö Bizonyára egy lehet hatásának hogy kitartó, felmutatni a mu fias érzelmű tar törekvésünk jövő pártolására kérv Nagy-Enyed,

A „K
Dr. Magyar Kár

A „
Egy évre
Félévre
Negyedévre
Az előfizetési küldendő.

Elek
Valan
Elek
Minde

Szép
De eg
Szóval
Nagy

Hanen
Szörny
Haj, a
Volt a

Történ
Habor
Elek
Talián

Talián
Hogy